

**Yttrande över landstingsrevisorernas projektrapport 3/2013 -
Landstingets styrning av externa utförare i förhållande till
Miljöutmaning 2016**

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att ge landstingsdirektören i uppdrag att se till att samtliga förvaltningar erhåller tillräcklig beställarkompetens för att kunna säkerställa att målen i Miljöutmaning 2016 uppnås

att i enlighet med LOV löpande uppdatera och revidera miljökrav i avtal med externa utförare

att varje år göra en samlad miljö- och årsredovisning

att därutöver anföra

Miljöpartiet är mycket oroad över att revisorernas granskning visar en otillräcklig styrning av externa utförare mot målen i miljöprogrammet. Det är tydligt att dit man styr, dit kommer man. Styr man inte alls - står man still.

Enligt Miljöutmaning 2016 ska miljöpåverkan minskas i *all* landstingsfinansierad verksamhet. Men när miljömålen, efter långdragen process, brutits ned till ett styrande specifikationsdokument, med mätbara mål, visar det sig att vissa mål bara har specificerats för landstingsägd vård eller verksamhet som bedrivs i landstingsägda lokaler. Alltså exkluderas märkligt nog en stor del av den externt producerade vården från miljökrav.

För det första visar revisionsrapporten att det alltså finns en diskrepans mellan uppsatta mål i Miljöutmaning 2016 och det som sedan mäts i enlighet med specifikationsdokumentet.

För det andra finns det en eftersläpning i kravställandet på grund av att många avtals långa löptid och att processen med att ta fram specifikationsdokumentet dragit ut på tiden (16 månader). Revisorerna påpekar dock att det enligt LOV är möjligt att revidera krav i avtal löpande, men att möjligheten att uppdatera redan ingångna avtal med nya miljökrav inte har tagits i beaktande.

För det tredje så verkar hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) ha styrts av motstridiga måldokument. "Simplexuppdraget" innebär att HSF fick i

uppdrag att minska antalet krav i vårdavtalen, vilket enligt intervjupersonerna har gjort att väldigt få mål från Miljöutmaning 2016 har skrivits in i nya avtal. Men revisionen har inte hittat någon dokumentation på att denna bortprioritering av målen i Miljöutmaning 2016 skulle bero på ett beslut från hälso och sjukvårdsnämnden (HSN). Det verkar därför mer bero på en otydlighet i kommunikationen från landstingsstyrelsen.

För det fjärde så saknas det beställarkompetens inom miljöområdet, speciellt inom HSF. HSF har bara en anställd miljöspecialist, vilket enligt revisionen och vår uppfattning är alldeles för lite. Den bristfälliga kompetensen gör att det, som revisionen skriver, skapas stuprör, där miljöfrågor inte får tillräckligt med plats och miljöperspektivet kommer in alldeles för sent i upphandlingsprocessen.

För det femte så är uppföljningen otillräcklig. Det pågår ingen systematisk uppföljning av miljömålen av varken HSN eller trafiknämnden (TN), vilket är under all kritik, och vi vill se en omedelbar förbättring av detta. Det som inte mäts blir inte heller åtgärdat.

HSN och HSF får i revisionsrapporten mer svidande kritik än TN och TF. HSN har ännu inte behandlat revisionsrapporten men TN fattade den 11 februari beslut om förbättringsarbete i enlighet med revisionens rekommendationer. Miljöpartiet välkomnar därför att TF nu ämnar synkronisera sitt miljöarbete med målen i Miljöutmaning 2016. Likaså att Trafiknämnden fullt ut kommer att bli översta ledningsnivå i förvaltningens miljöledningssystem.

Miljöpartiet anser dock att det fortsatt kvarstår stora frågetecken kring hur trafikentreprenörernas miljöåtaganden följs upp. Detta är en prioriterad fråga som trafiknämnden bör få mer information om när vi nu blir mer involverade i miljöstyrningen. Det är också angeläget att Trafikförvaltningen ställer höga krav på egna fordon och annan utrustning som tillhandahålls för externa utövers verksamhet, så att målen i Miljöutmaning 2016 kan nås.

Slutligen så lyfter revisionen i rapporten fram att nuvarande styrning från övergripande landstingsnivån och nedåt "inte är tillräcklig för att målen i miljöprogrammet med säkerhet ska kunna nås fullt ut". Miljöpartiet är mycket oroade över ett sådant resultat. Vi vill därför se en omedelbar upprioritering av miljöarbetet i landstinget, där miljöredovisningen görs om till en samlad hållbarhetsredovisning och ingår som en integrerad del i årsredovisningen. Vi tror att en sådan sammanslagning av miljö- och årsredovisningen kommer att ge våra beställarnämnder och förvaltningar en tydligare styrning mot att prioritera och genomföra landstingets beslutade miljömål.